

Sikkerhedsdatablad

ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

Trykdato: 10.08.2015

Versionsnummer 2

Revision: 10.08.2015

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

- **1.1 Produktidentifikator**
- **Handelsnavn:** VITAFOL H Hardener
- **Artikelnummer:** A9F5/15
- **1.2 Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes**
No further relevant information available
- **Stoffets/præparatets anvendelse** Hjælpemidler til fremstilling af tandproteser
- **1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet**
- **Producent/leverandør**
VITA Zahnfabrik
H. Rauter GmbH & Co. KG

- Postfach 1338
D 79704 Bad Säckingen
e-mail: info@vita-zahnfabrik.com
- **1.4 Nødtelefon:** Tel.: ++49-(0)761-19240

- Tel.: 07761/562-0
Fax: 07761/562299

PUNKT 2: Fareidentifikation

- **2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen**
- **Klassificering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008**

GHS02 flamme

Flam. Liq. 3 H226 Brandfarlig væske og damp.

GHS08 sundhedsfarer

STOT RE 2 H373 Kan forårsage organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering.

GHS07

Acute Tox. 4 H332 Farlig ved indånding.

Eye Irrit. 2 H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.

STOT SE 3 H335 Kan forårsage irritation af luftvejene.

- **Klassificering i henhold til Rådets direktiv 67/548/EØF eller direktiv 1999/45/EF**

Xn; Sundhedsskadelig

R20-48/20/21/22: Farlig ved indånding. Farlig; alvorlig sundhedsfare ved længere tids påvirkning ved indånding, hudkontakt og indtagelse.

Xi; Lokalirriterende

R36/37: Irriterer øjnene og åndedrætsorganerne.

R10: Brandfarlig.

- **Oplysning om særlige farer for menneske og miljø:**

Produktet er mærkningspligtigt i henhold til beregningsmetoden i "EF's almindelige klassificeringsdirektiv for præparater" i sidste gældende udgave.

(Fortsættes på side 2)

DK

Sikkerhedsdatablad

ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

Trykdato: 10.08.2015

Versionsnummer 2

Revision: 10.08.2015

Handelsnavn: VITAFOL H Hardener

(Fortsat fra side 1)

· **Klassificeringssystem:**

Klassificeringen stemmer overens med de aktuelle EF-lister, men er dog suppleret med oplysninger fra faglitteratur og med firmaoplysninger

· **2.2 Mærkningselementer**

· **Mærkning i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008**

Dette produkt er klassificeret og mærket iht. CLP-forordningen.

· **Farepiktogrammer**

GHS02 GHS07 GHS08

· **Signalord** Advarsel

· **Farebestemmende komponent(er) til etikettering:**

ethylsilikat

Kieselsäure, Tetraethylester, Reaktionsprodukt mit Bis(acetyloxy)dioctylstannan

· **Faresætninger**

H226 Brandfarlig væske og damp.

H332 Farlig ved indånding.

H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.

H335 Kan forårsage irritation af luftvejene.

H373 Kan forårsage organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering.

· **Sikkerhedssætninger**

P210 Holdes væk fra varme/gnister/åben ild/varme overflader. Rygning forbudt.

P241 Anvend eksplosionssikkert elektrisk/ventilations-/lys-/udstyr.

P303+P361+P353 VED KONTAKT MED HUDEN (eller håret): Tilsmudset tøj tages straks af/fjernes. Skyl/brus huden med vand.

P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.

P405 Opbevares under lås.

P501 Bortskaffelse af indholdet/beholderen i henhold til de lokale/regionale/nationale/internationale forskrifter.

· **2.3 Andre farer**

· **Resultater af PBT- og vPvB-vurdering**

· **PBT:** Ikke relevant.

· **vPvB:** Ikke relevant.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

· **3.2 Kemisk betegnelse: Blandinger**

· **Beskrivelse:** Blanding med nedenstående stoffer med ufarlige tilsætningsstoffer.

· **Farlige indholdsstoffer:**

CAS: 78-10-4	ethylsilikat	50-100%
EINECS: 201-083-8	☒ Xn R20; ☒ Xi R36/37	
Reg.nr.: 0--2119496195-28-0000	R10	
	☒ Flam. Liq. 3, H226; ☒ Acute Tox. 4, H332; Eye Irrit. 2, H319; STOT SE 3, H335	

(Fortsættes på side 3)

DK

Sikkerhedsdatablad

ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

Trykdato: 10.08.2015

Versionsnummer 2

Revision: 10.08.2015

Handelsnavn: VITAFOL H Hardener

(Fortsat fra side 2)

CAS: 93925-43-0	Kieselsäure, Tetraethylester, Reaktionsprodukt mit Bis(acetyloxy)diocetylstannan Xn R48/20/21/22 R53 STOT RE 2, H373; Aquatic Chronic 4, H413	10-<25%
CAS: 68299-15-0 EINECS: 269-595-4	Bis(neodecanoyloxy)diocetylstannan Xn R48/22 R53 STOT RE 2, H373; Aquatic Chronic 4, H413	< 2,5%

· **Yderligere anvisninger:** Teksten til de anførte farehenvislninger fremgår af kapitel 16.

*

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

- **4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger**
- **Generelle anvisninger:**
Forgiftningssymptomer kan optræde med mange timers forsinkelse, derfor skal lægeovervågningen vare mindst 48 timer efter et uheld.
- **Efter indånding:**
Frisk luft, giv om nødvendigt kunstigt åndedræt, varme. Søg læge, hvis problemerne er vedvarende.
I tilfælde af bevidstløshed skal den tilskadedkomne lægges ned og transporteres i stabilt sideleje.
- **Efter hudkontakt:** Almindeligvis virker produktet ikke irriterende på huden.
- **Efter øjenkontakt:**
Skyl øjnene med åbent øjenlåg i flere minutter under rindende vand. Søg læge, hvis problemerne er vedvarende.
- **Efter indtagelse:** Skyl munden og drik rigeligt vand.
- **4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede**
Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig**
Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

*

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

- **5.1 Slukningsmidler**
- **Egnede slukningsmidler:** CO₂, sand, slukningspulver. Brug ikke vand.
- **Slukningsmidler, der er uegnede af sikkerhedsmæssige grunde:**
Vand
Vand i fuld stråle.
- **5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen**
I tilfælde af brand kan der frigøres:
Kvælstofoxider (NO_x)
- **5.3 Anvisninger for brandmandskab**
- **Særlige værnemidler:** Bær åndedrætsværn.
- **Yderligere oplysninger**
Brandrester og forurenede slukningsvand skal bortskaffes i overensstemmelse med myndighedernes retningslinjer

*

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

- **6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer**
Bær beskyttelsesudstyr. Hold ubeskyttede personer borte.
- **6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:** Må ikke udledes i kloaksystemet/overfladevand/grundvand.
- **6.3 Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:**
Opsamles med væskebindende materiale (sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, savsmuld).
Kontamineret materiale skal bortskaffes som affald ifølge punkt 13.

(Fortsættes på side 4)

DK

Sikkerhedsdatablad

ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

Trykdato: 10.08.2015

Versionsnummer 2

Revision: 10.08.2015

Handelsnavn: VITAFOL H Hardener

(Fortsat fra side 3)

- Sørg for tilstrækkelig udluftning.
 Må ikke skylles væk med vand eller vandige rengøringsmidler.
- **6.4 Henvisning til andre punkter**
 Information om sikker håndtering se kapitel 7.
 Informationer vedrørende personlige værnemidler se kapitel 8.
 Informationer om bortskaffelse se kapitel 13.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

- **7.1 Forholdsregler for sikker håndtering**
 Sørg for god udluftning/udsugning på arbejdspladsen.
 Undgå aerosoldannelse.
- **Anvisninger vedrørende brand- og eksplosionsbeskyttelse:**
 Hold antændelige kilder borte – ingen rygning.
 Træf forholdsregler mod elektrostatiske opladninger.
- **7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed**
- **Opbevaring:**
- **Krav til opbevaringsrum og beholdere:** Ingen særlige krav.
- **Henvisninger vedrørende opbevaring med andre stoffer:** Ikke påkrævet.
- **Yderligere oplysninger vedrørende opbevaringsbetingelserne:** Hold beholderen tætsluttende lukket.
- **Opbevaringsklasse:** 3
- **7.3 Særlige anvendelser** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

*

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

- **Yderligere anvisninger vedrørende udformning af tekniske anlæg:** Ingen yderligere oplysninger, se punkt 7.

- **8.1 Kontrolparametre**

- **Indholdsstoffer med arbejdspladsrelaterede grænseværdier, der skal overvåges:**

78-10-4 ethylsilikat

GV	Langtidsværdi: 85 mg/m ³ , 10 ppm
----	--

- **Yderligere anvisninger:** Baseret på de lister, der var gældende på tidspunktet for udarbejdelsen.

- **8.2 Eksponeringskontrol**

- **Personlige værnemidler:**

- **Generelle forholdsregler vedrørende beskyttelse og hygiejne:**

Skal holdes borte fra føde- og drikkevarer og foderstoffer.

Forurenet, gennemvædet tøj skal det tages af med det samme.

Vask hænder inden der holdes pause og ved arbejdsophør.

Undgå kontakt med øjnene

Undgå kontakt med øjne og hud.

- **Åndedrætsværn:** Use ventilation hood

- **Håndbeskyttelse:**

Handskematerialet skal være uigennemtrængeligt og kunne tåle produktet/stoffet/præparatet.

På grund af manglende tests kan der ikke anbefales noget handskemateriale til produktet/præparatet/kemikalieblanding.

Ved valg af handskematerialet skal der tages højde for gennemtrængningstider, permeabilitetstal og nedbrydning.

- **Handskemateriale:**

e.g. Dermatril P, KCL Nr. 743

e.g. Camatril Velour, KCL Nr. 730

Nitrilgummi

Valg af en egnet handske afhænger ikke blot af materialet, men også af yderligere kvalitetskriterier og er forskelligt fra den ene fabrikant til den anden. Da produktet er et præparat af flere forskellige stoffer, kan handskematerialernes bestandighed ikke beregnes på forhånd og skal derfor efterprøves inden brugen.

(Fortsættes på side 5)

Sikkerhedsdatablad

ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

Trykdato: 10.08.2015

Versionsnummer 2

Revision: 10.08.2015

Handelsnavn: VITAFOL H Hardener

(Fortsat fra side 4)

- **Handskematerialets gennemtrængningstid**

e.g. KCL Dermatril P 30 min

e. g. Camatril Velour, KCL 120 min

Hos handskefabrikanten skal man forespørge om den nøjagtige gennemtrængningstid og overholde denne.

- **Øjenbeskyttelse:**

Tætsluttende beskyttelsesbriller

*

PUNKT 9: Fysiske og kemiske egenskaber

- **9.1 Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber**

- **Generelle oplysninger**

- **Udseende:**

Form:	Flydende
--------------	----------

Farve:	Lys rød
---------------	---------

Lugt:	Karakteristisk
--------------	----------------

Lugttærskel:	Ikke bestemt.
---------------------	---------------

pH-værdi:	Ikke bestemt.
------------------	---------------

- **Tilstandsændring**

Smeltepunkt/smelteområde	Ikke bestemt
---------------------------------	--------------

Kogepunkt/kogekområde	166 °C
------------------------------	--------

Flammepunkt:	37 °C
---------------------	-------

Antændelighed (fast, i luftform):	Ikke relevant.
--	----------------

- **Antændelsespunkt:**

Nedbrydningsstemperatur:	Ikke bestemt.
---------------------------------	---------------

Selvantændelighed:	Produktet er ikke selvantændeligt.
---------------------------	------------------------------------

Eksplodingsfare:	Produktet er ikke eksplosivt, der kan dog dannes eksplosive damp-/luftblandinger.
-------------------------	---

- **Eksplodingsgrænser:**

Nedre:	1,3 Vol %
---------------	-----------

Øvre:	23,0 Vol %
--------------	------------

Brandfremmende egenskaber	ingen
----------------------------------	-------

Damptryk ved 20 °C:	1,7 hPa
----------------------------	---------

Densitet:	Ikke bestemt
------------------	--------------

Relativ densitet	Ikke bestemt.
-------------------------	---------------

Damptæthed	Ikke bestemt.
-------------------	---------------

Fordampningshastighed	Ikke bestemt.
------------------------------	---------------

- **Opløselighed i/blandbarhed med**

Vand:	Ikke eller kun lidt blandbar.
--------------	-------------------------------

Fordelingskoefficient (n-octanol/vand):	Ikke bestemt.
--	---------------

- **Viskositet:**

dynamisk:	Ikke bestemt.
------------------	---------------

kinematisk:	Ikke bestemt.
--------------------	---------------

- **Opløsningsmiddelindhold:**

Organiske opløsningsmidler:	0,0 %
------------------------------------	-------

(Fortsættes på side 6)

DK

Sikkerhedsdatablad

ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

Trykdato: 10.08.2015

Versionsnummer 2

Revision: 10.08.2015

Handelsnavn: VITAFOL H Hardener

(Fortsat fra side 5)

· 9.2 Andre oplysninger

Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet** Ingen nedbrydning ved formålsbestemt opbevaring og håndtering.
- **10.2 Kemisk stabilitet** Ingen nedbrydning ved formålsbestemt opbevaring og håndtering.
- **Termisk nedbrydning/forhold, der bør undgås** Ingen nedbrydning ved formålsbestemt brug.
- **10.3 Risiko for farlige reaktioner** Der er ikke kendskab til nogen farlige reaktioner.
- **10.4 Forhold, der skal undgås** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **10.5 Materialer, der skal undgås:** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **10.6 Farlige nedbrydningsprodukter:** Der er ikke kendskab til nogen farlige nedbrydningsprodukter.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger**· 11.1 Oplysninger om toksikologiske virkninger****· Akut toksicitet**

Farlig ved indånding.

· Klassificeringsrelevante LD/LC50-værdier:**78-10-4 ethylsilikat**

Oral	LD50	6270 mg/kg (rabbit)
Dermal	LD50	5860 mg/kg (rabbit)
Inhalation	LC50/4 h	10 mg/l (rabbit)

· Primær irritationsvirkning:**· På huden:**

Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

· Alvorlig øjenskade/øjenirritation

Forårsager alvorlig øjenirritation.

· Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering

Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

· CMR-virkninger (kræftfremkaldende egenskaber, mutagenicitet og reproduktionstoksicitet)**· Kimcellemutagenicitet**

Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

· Kræftfremkaldende egenskaber

Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

· Reproduktionstoksicitet

Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

· Enkel STOT-eksponering

Kan forårsage irritation af luftvejene.

· Gentagne STOT-eksponeringer

Kan forårsage organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering.

· Aspirationsfare

Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

PUNKT 12: Miljøoplysninger**· 12.1 Toksicitet****· Toksicitet i vand:** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.**· 12.2 Persistens og nedbrydelighed** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.**· 12.3 Bioakkumuleringspotentiale** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.**· 12.4 Mobilitet i jord** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

(Fortsættes på side 7)

DK

Sikkerhedsdatablad

ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

Trykdato: 10.08.2015

Versionsnummer 2

Revision: 10.08.2015

Handelsnavn: VITAFOL H Hardener

(Fortsat fra side 6)

- **Yderligere økologiske oplysninger:**
- **Generelle anvisninger:**
 - Fareklasse for vand 2 (Selvklassificering): vandforurenende
 - Må ikke udledes i grundvandet, vandløb eller kloaksystemet.
 - Risiko for forurening af drikkevandet allerede ved udslip af små mængder i undergrunden.
- **12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering**
- **PBT:** Ikke relevant.
- **vPvB:** Ikke relevant.
- **12.6 Andre negative virkninger** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

*

PUNKT 13: Bortskaffelse

- **13.1 Metoder til affaldsbehandling**
- **Anbefaling:** Bortskaffes i overensstemmelse med myndighedernes forskrifter.
- **Urensede emballager:**
- **Anbefaling:** Bortskaffes i overensstemmelse med myndighedernes forskrifter.

*

PUNKT 14: Transportoplysninger

· 14.1 FN-nummer	UN1292
· ADR, IMDG, IATA	
· 14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	
· ADR	UN1292 TETRAETHYLSILICAT, blanding
· IMDG, IATA	TETRAETHYL SILICATE mixture
· 14.3 Transportfareklasse(r)	
· ADR, IMDG, IATA	
· klasse	3 Brandfarlige væsker
· Faremærkat	3
· 14.4 Emballagegruppe	
· ADR, IMDG, IATA	III
· 14.5 Miljøfarer:	
· Marine pollutant:	Nej
· 14.6 Særlige forsigtighedsregler for brugeren	Advarsel: Brandfarlige væsker
· Kemler-tal:	30
· EMS-nummer:	F-E,S-D
· 14.7 Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL og IBC-koden	Ikke relevant.
· Transport/yderligere oplysninger:	
· ADR	
· Begrænsede mængder (LQ)	5L
· Undtagne mængder (EQ)	Kode: E1
	Største tilladte nettomængde pr. indvendig emballage:
	30 ml
	Største tilladte nettomængde pr. ydre emballage: 1000 ml

(Fortsættes på side 8)

DK

Sikkerhedsdatablad

ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

Trykdato: 10.08.2015

Versionsnummer 2

Revision: 10.08.2015

Handelsnavn: VITAFOL H Hardener

(Fortsat fra side 7)

· Transportkategori	3
· Tunnelrestriktionskode	D/E
· IMDG	
· Limited quantities (LQ)	5L
· Excepted quantities (EQ)	Code: E1 Maximum net quantity per inner packaging: 30 ml Maximum net quantity per outer packaging: 1000 ml
· UN "Model Regulation":	UN 1292 TETRAETHYLSILICAT, BLANDING, 3, III

*

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

- **15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø**
- **Direktiv 2012/18/EU**
- **Navngivne farlige stoffer - BILAG I** Ingen af indholdsstofferne er optaget i listen.
- **Nationale forskrifter:**
- **Fareklasse for vand:** WGK 2 (Selvklassificering): vandforurenende.
- **15.2 Kemikaliesikkerhedsvurdering:** Der er ikke udført kemikaliesikkerhedsvurdering.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Alle ovenstående angivelser er baseret på vores aktuelle viden, udgør dog ikke nogen tilsikring af produkttegenskaber og stifter heller ikke noget kontraktligt retsforhold.

· Risikoangivelser

- H226 Brandfarlig væske og damp.
H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.
H332 Farlig ved indånding.
H335 Kan forårsage irritation af luftvejene.
H373 Kan forårsage organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering.
H413 Kan forårsage langvarige skadelige virkninger for vandlevende organismer.
- R10 Brandfarlig.
R20 Farlig ved indånding.
R36/37 Irriterer øjnene og åndedrætsorganerne.
R48/20/21/22 Farlig: alvorlig sundhedsfare ved længere tids påvirkning ved indånding, hudkontakt og indtagelse.
R48/22 Farlig: alvorlig sundhedsfare ved længere tids påvirkning ved indtagelse.
R53 Kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

· Forkortelser og akronymer:

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
IATA: International Air Transport Association
GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals
EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
ELINCS: European List of Notified Chemical Substances
CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)
LC50: Lethal concentration, 50 percent
LD50: Lethal dose, 50 percent
PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic
vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative
Flam. Liq. 3: Flammable liquids, Hazard Category 3
Acute Tox. 4: Acute toxicity, Hazard Category 4
Eye Irrit. 2: Serious eye damage/eye irritation, Hazard Category 2
STOT SE 3: Specific target organ toxicity - Single exposure, Hazard Category 3
STOT RE 2: Specific target organ toxicity - Repeated exposure, Hazard Category 2

(Fortsættes på side 9)

DK

Sikkerhedsdatablad
ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

Trykdato: 10.08.2015

Versionsnummer 2

Revision: 10.08.2015

Handelsnavn: VITAFOL H Hardener*Aquatic Chronic 4: Hazardous to the aquatic environment - Chronic Hazard, Category 4*

(Fortsat fra side 8)

. * Dataene ændret i forhold til tidligere version

DK